

คู่มือการปฏิบัติงาน

ของ

งานบริหารวิชาการ

โรงเรียนวังโพรงพิทยาคม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุตรดิตถ์

คำนำ

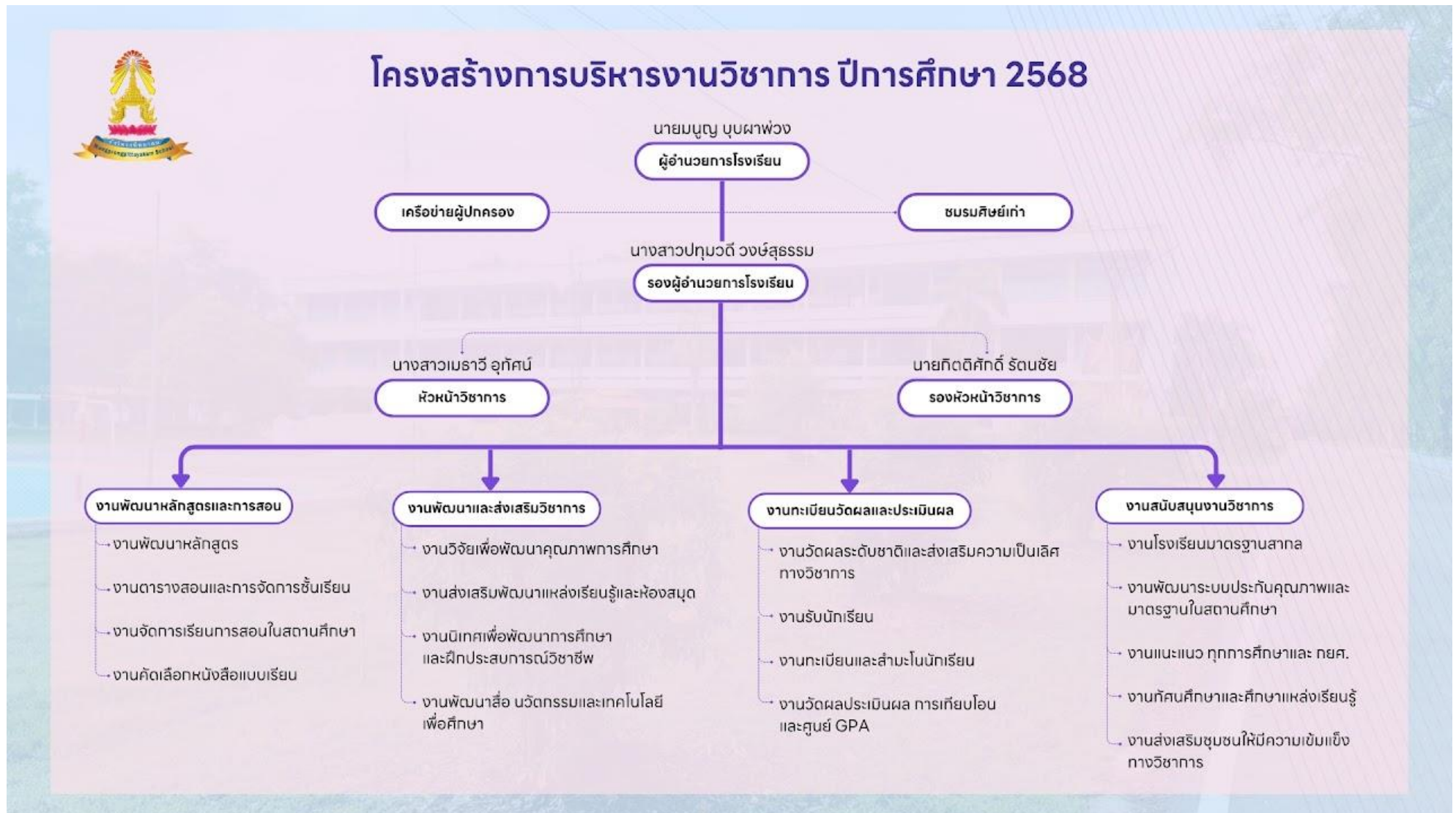
คู่มือปฏิบัติงานกลุ่มบริหารงานวิชาการโรงเรียนวังโพรงพิทยาคมฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจแก่ครู และบุคลากรในโรงเรียน ในการปฏิบัติหน้าที่การให้บริการและการจัดการศึกษาแก่นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยจัดทำสอดคล้องกับโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนตามแนวทางการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฝ่ายบริหารงานได้จัดกรอบงานให้ครอบคลุมกับภาระงานที่ฝ่ายปฏิบัติอยู่เดิม และเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน การจัดการการศึกษาและให้บริการทางการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา และระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งหวังว่าภาระงานที่ปฏิบัติจะบรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ทุกประการตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารงานวิชาการ

กลุ่มบริหารงานวิชาการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
แผนผังการปฏิบัติงานกลุ่มบริหารงานวิชาการ	๑
ส่วนนำ	๒
วิสัยทัศน์	๒
พันธกิจแนวคิดหลักการบริหารวิชาการ	๒
วัตถุประสงค์	๓
ขอบข่ายงานบริหารวิชาการ	๓
งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน	๔
งานพัฒนาและส่งเสริมวิชาการ	๕
งานทะเบียนวัดผลและประเมินผล	๖
งานสนับสนุนงานวิชาการ	๗
คณะผู้จัดทำ	๘

แผนผังการปฏิบัติงานกลุ่มบริหารงานวิชาการ

ส่วนนำ

วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทางด้านวิชาการ ยกระดับคุณภาพทางการศึกษาส่งเสริมการจัดการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งสติปัญญา จิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม สร้างประโยชน์ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พันธกิจ

๑. จัดการเรียนการสอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ
๒. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการการสอนให้สอดคล้องกับศักยภาพ และความต้องการของผู้เรียน และส่งเสริมความมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
๓. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นครูมืออาชีพ
๔. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนมืออาชีพ และองค์กรภายนอก
๕. เพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
๖. ส่งเสริมนักเรียนที่มีศักยภาพทางวิชาการ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษไปสู่เป้าหมายสูงสุด
๗. ระดมพระสร้างภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง
๘. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

แนวคิดหลักการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและ มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทาง ปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น
๒. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเอง และ จากการประเมินหน่วยงานภายนอก
๓. เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยหนุนการเรียนรู้ที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ
๔. เพื่อให้โรงเรียนได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นอย่างกว้างขวาง

ขอบข่ายและภารกิจผู้รับผิดชอบ ๔ งาน

๑. งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน

- งานพัฒนาหลักสูตร
- งานตรวจสอบและการจัดการชั้นเรียน
- งานจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- งานคัดเลือกหนังสือแบบเรียน

๒. งานพัฒนาและส่งเสริมวิชาการ

- งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- งานส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องสมุด
- งานนิเทศเพื่อพัฒนาการศึกษาและยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน
- งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อศึกษา

๓. งานทะเบียนวัดผลและประเมินผล

- งานวัดผลระดับชาติและส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
- งานรับนักเรียน
- งานทะเบียนและเก็บคะแนนนักเรียน
- งานวัดผลประเมินผล การเทียบโอน และสรุป GPA

๔. งานสนับสนุนงานวิชาการ

- งานโรงเรียนมาตรฐานสากล
- งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพและมาตรฐานในสถานศึกษา
- งานแนะแนว ทุนการศึกษาและ กยศ.
- งานศึกษาพิเศษและศึกษาแหล่งเรียนรู้
- งานส่งเสริมนักเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

๑.๑ ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานพัฒนาหลักสูตรและการสอน

๑.๒ วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของผู้เรียน
๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นเรียน พร้อมปรับปรุงโครงสร้างการจัดการเรียนให้มีประสิทธิภาพ
๓. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและเป้าหมายทางการศึกษา
๔. คัดเลือกหนังสือแบบเรียนและสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา
๕. ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลกระบวนการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๖. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหารสถานศึกษา

๑.๓ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการปฏิบัติ	ระยะเวลาในการปฏิบัติ
๑	ศึกษา วิเคราะห์ และวางแผนพัฒนาหลักสูตร	๑ สัปดาห์
๒	ตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการจัดการชั้นเรียน	๓ วัน
๓	จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา
๔	คัดเลือกหนังสือแบบเรียนและสื่อที่เกี่ยวข้อง	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๕	ติดตามและประเมินผลกระบวนการเรียนการสอน	สิ้นภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๖	สรุปและรายงานผลการดำเนินงานแก่ผู้บริหารสถานศึกษา	รายไตรมาสหรือเมื่อมีความจำเป็น

๑.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐
๓. ประกาศและระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการเลือกใช้นหนังสือเรียนในสถานศึกษา
๔. แนวทางการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

๒.๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)**งานพัฒนาและส่งเสริมวิชาการ****๒.๒ วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน**

๑. ศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และดำเนินงานวิจัยในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
๒. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด และพื้นที่การเรียนรู้อื่น ๆ ให้ทันสมัยและตอบสนองต่อผู้เรียน
๓. นิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อติดตามการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน
๔. พัฒนาและส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้
๕. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้
๖. สรุปและรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

๒.๓ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการปฏิบัติ	ระยะเวลาในการปฏิบัติ
๑	ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินงานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ตลอดปีการศึกษา (โครงการละ ๓-๖ เดือน)
๒	ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และห้องสมุด	ตลอดปีการศึกษา
๓	นิเทศภายในเพื่อติดตามการจัดการเรียนการสอน	อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๔	พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	ดำเนินการต่อเนื่องตามแผนงาน
๕	ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	รายไตรมาส
๖	รายงานผลการดำเนินงาน	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อจำเป็น

๒.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ระเบียบว่าด้วยการนิเทศภายในสถานศึกษา
๓. แนวทางการจัดการแหล่งเรียนรู้และห้องสมุดของสถานศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๔. แผนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๓.๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานทะเบียนวัดผลและประเมินผล

๓.๒. วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. วางแผนและดำเนินงานด้านการวัดผลระดับชาติ เช่น O-NET, NT, RT และกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ
๒. รับสมัครนักเรียนใหม่ตามระเบียบและแนวปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๓. จัดทำและดูแลทะเบียนประวัตินักเรียน รวมถึงการบันทึกและจัดเก็บคะแนนตามหลักสูตร
๔. ดำเนินการประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียน และคำนวณผลการเรียนเฉลี่ย (GPA)
๕. รายงานผลการวัดผลและประเมินผลต่อผู้บริหารและสำนักงานต้นสังกัด
๖. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทะเบียนและผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓. ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการปฏิบัติ	ระยะเวลาในการปฏิบัติ
๑	วางแผน/ดำเนินการวัดผลระดับชาติ และส่งเสริมความเป็นเลิศ	ตามปฏิทินของ สพฐ. และนโยบายโรงเรียน
๒	รับสมัครนักเรียนใหม่	ช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม (ทุกปี)
๓	จัดทำทะเบียนและบันทึกคะแนนนักเรียน	ต่อเนื่องทั้งปี/สิ้นภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๔	ประเมินผล เทียบโอน และคำนวณ GPA	สิ้นภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๕	รายงานผลการวัดผลและประเมินผล	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อมีการร้องขอ
๖	ตรวจสอบข้อมูลทะเบียนและผลการเรียน	รายเดือนหรือตามความจำเป็น

๓.๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลและประเมินผลการเรียนของนักเรียน
๓. ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) เรื่องหลักเกณฑ์การรับนักเรียน
๔. แนวทางการคำนวณผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) ตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)**งานสนับสนุนงานวิชาการ****๔.๒ วิธีการขั้นตอนการปฏิบัติงาน**

๑. ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมโรงเรียนมาตรฐานสากลให้เป็นไปตามเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการ
๒. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
๓. วางแผนและดำเนินการแนะแนวด้านการเรียนต่อ อาชีพ และชีวิต พร้อมทั้งให้ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาและ กยศ.
๔. สนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ และจัดหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ
๕. ส่งเสริมกิจกรรมและโครงการที่ช่วยให้นักเรียนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ เช่น ค่ายวิชาการ การติวเสริม การแข่งขันทักษะ ฯลฯ
๖. รายงานผลการดำเนินงานให้ฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาทราบ

๔.๓ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่	รายละเอียดการปฏิบัติ	ระยะเวลาในการปฏิบัติ
๑	ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนมาตรฐานสากล	ตลอดปีการศึกษา
๒	พัฒนาระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา	รายปี / ตามรอบการประเมิน
๓	แนะแนวและประชาสัมพันธ์ทุนการศึกษา และ กยศ.	อย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง
๔	จัดการศึกษาพิเศษ และศึกษาแหล่งเรียนรู้	ตลอดปีการศึกษา
๕	ส่งเสริมให้นักเรียนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	ดำเนินงานตามแผนงานรายภาคเรียน
๖	รายงานผลการดำเนินงาน	ภาคเรียนละ ๑ ครั้ง หรือเมื่อจำเป็น

๔.๔ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
๓. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑
๔. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
๕. ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ของ กยศ. และกองทุนอื่นที่เกี่ยวข้อง

คณะผู้จัดทำ

๑. นายมนูญ	บุบผาพ่วง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวปทุมวดี	วงศ์สุธรรม	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	รองประธานกรรมการ
๓. นางสาวศิริวรรณ	พานตะลี	ครูชำนาญการ	กรรมการ
๔. นางสาวเมธาวี	อุทัย	ครู	กรรมการ
๕. นางสาวสุนิสา	ช่วยยืม	ครู	กรรมการ
๖. นายกิตติศักดิ์	รัตนชัย	ครูผู้ช่วย	กรรมการและเลขานุการ
๗. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระ			

